

הדרך לעורר תשוקה מחדש

1. עצמאות עצמיות עוצמה

אלה תולדות נח נח איש צדיק - ... יש מרבתינו דורשים אותו לשבח כ"ש שאלו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר ויש שדורשים אותו לגנאי לפי דורו היה צדיק ואלו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום (רש"י על בראשית ו, ט)

2. חדוות התהום

אמר רבי יוחנן ... בשעה שכרה דוד שיתין קפא תהומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם אחספא ונשדיה בתהומא ומנח ליכא דקאמר ליה מידי אמר דוד כל דידע למימר ואינו אומר יחנק בגרונו נשא אחיתופל קל וחומר בעצמו ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים לעשות שלום לכל העולם כולו על אחת כמה וכמה אמר ליה שרי כתב שם אחספא ושדי לתהומא ונחית תהומא שיתסר אלפי גרמידי כי חזי דנחית טובא אמר כמה דמידלי טפי מירטב עלמא אמר חמש עשרה מעלות ואסקיה חמיסר אלפי גרמידי ואוקמיה באלפי גרמידי (סוכה נג, א-ב)

3. שתיקה שלא כסדר

שלפעמים הולך להאדם שלא כסדר, כי שלמות של כל הדברים אינו אלא קשהם מידים ומקשרים בו יתברך, כי השלמות והמלי היא החיות. כי איבר שנסתלק ממנו החיות, אזי נקרא חסרון. והחיות היא המסין והשקל, כמו שכתוב (קהלת ז): "והסתמה תחיה" וכו', והסתמה הוא בחינת מה פ"ם מ"ה, מ"ה חיינו מ"ה פחנו. ומ"ה הוא אדם, כי לית אדם בלא אלף (ב), הינו הוי"ה במלוי אלפין. הינו הקדוש - ברוך - הוא הוא חיות של כל הדברים, כמו שכתוב (נחמיה ט): "ואתה מחיה את כלם". נמצא זאת הבחינה מלכות, סנה קשהיא מקשרת לאדם, לבחינת מ"ה, הינו להקדוש - ברוך - הוא, אזי יש לה שלמות. כי השקל שהקדוש - ברוך - הוא שם בהנהגת מלכותו, בזה הוא מחיה אותה, כמו שכתוב: "הסתמה תחיה". וזהו (תהלים כ"ד): "לה' הארץ ומלואה" קשהארץ, הינו בחינת סנה מלכות מקשרת לה', אזי הוא במלא ובשלמות: (ליקוטי מוהר"ן, תניינא, פב, רבי נחמן מברסלב)

4. שהייה מתוך החסר

המכאוב, שמרגישים ברעיון התשובה, בראשית זריחתו. הוא בא מפני הניתוקים, שחלקי הנפש הרעים, שאין להם תקנה כל זמן שהם מחוברים בחטיבה אחת באורגניות הנפשית, מקלקלים את כל הנפש ופוגמים אותה, וע"י התשובה הם הולכים ונתקים ונעקרים, מעצמות הנפש היסודית בעקרה. וכל ניתוק מביא כאב, ככאב של עקירת אברים המקולקלים וכריתתם מטעם הרפואה. ואלו הם הייסורים היותר פנימיים, שעל ידם ובהם האדם יוצא לחרות מהעבדות החשוכה של חטאיו ונטיותיו השפלות ותוצאותיהם המרות. (אורות התשובה ח, א, הרקוק)

5. אלמלא שמרו ישראל שני שבתות מיד נגאליים

יש תכלית בעצם ההשתוקקות של הברואים בעולם שנה נפש להידבק במאצילם בעת העלם ותכלית זו יש בה חשיבות יותר מאשר האור שמשיגים אחר זה.

6. אנו בעיני למהוי קמי מלכא

ואשר מוכרח בזה שעצם זה של ההשתוקקות והצמאון שיש למים תחתונים לאור להאיר עליהם קודם ונעלם מהם הוא הוא התכלית שלהם בבריאה, וזה מעלה לפנינו נח"ר יותר מאילו לא היה נעלם מהם האור. וכמו שמצינו בדבר עבירה שאמרו חז"ל הרהורי עבירה קשים מעבירה כלומר שההשתוקקות והצמאון שלל העבירה לפני עשייתה קשים יותר מאשר בשעת מעשה העבירה שכבר תאוותו בידו, כך הוא בקדושה התשוקה לקרבת אלוקות שבוערת בכל אחד מישראל שהרגיש טעם קרבת אלוקות בתחילה חשובה יותר מאשר האור שמאיר אחר זה באור המידות. וזה נכלל בתשובה שאמרו למים תחתונים שהמלח שנעש במים בא מהדמעות שלהם כידוע כי דמעות מלוחים ותשוקה זו של דמעות אלו משובח אצל הקב"ה יותר מעצם הקרבן שעל זה נאמר ברית מלח שנעשה ברית עם הקב"ה על ידי דמעות אלו של תשוקה זו. (בית גמדי, חשון כסלו טבת, עמ' ג, הרב מ. ר. לוריא)